

Decret XX/2024, de XX de XXXXXXXX, del Consell, pel qual es regula la línia específica del Fons de Cooperació Municipal per a la lluita contra el despoblament dels municipis de la Comunitat Valenciana.

PREÀMBUL

L'objectiu central del Decret 89/2021, de 2 de juliol, del Consell, de modificació del Decret 182/2018, de 10 d'octubre, del Consell, pel qual es regula la línia específica del Fons de Cooperació Municipal per a la lluita contra el despoblament dels municipis de la Comunitat Valenciana, va ser procedir a una millora de l'anterior decret pel qual es regulava la línia específica del Fons de Cooperació Municipal per a la lluita contra el despoblament dels municipis de la Comunitat Valenciana. D'esta manera es justificava esta modificació en el fet de donar una major claredat als requisits que atribueixen la condició de municipi beneficiari, ampliar els municipis que poden ser partícips d'este fons i evitar, en la mesura que siga possible, la incertesa que suposa per a estos municipis perdre la percepció d'estos fons de manera imminent en un exercici.

Però amb posterioritat a estes normes es produïx la publicació de la Llei 5/2023, de 13 d'abril, de la Generalitat, integral de mesures contra el despoblament i per l'equitat territorial en la Comunitat Valenciana, en l'exposició de motius de la qual s'assenyala com els objectius d'esta acció pública els referits a frenar i revertir el despoblament mitjançant la dinamització social i econòmica dels municipis; cohesionar el territori, reduint les desigualtats i oferint a la ciutadania les mateixes oportunitats, independentment del seu lloc de residència; garantir la participació dels actors socials i econòmics presents en el territori, i impulsar l'equitat territorial entre les comarques i les poblacions de la Comunitat Valenciana.

Entre les mesures més concretes que regula la llei segueix la línia d'acció política prioritària marcada amb anterioritat a través de la Comissió Interdepartamental creada a este efecte en 2017, de donar un impuls transversal ferm a les actuacions de tots els departaments i òrgans del Consell, per a fer front al despoblament i reforçar els servicis públics en els municipis afectats. Igualment, amb el suport a l'administració local mitjançant la creació d'un fons, que ha sigut aplicat en els pressupostos anuals de la Generalitat de manera ininterrompuda.

En este text legislatiu es produïx una nova regulació dels indicadors i criteris a tindre en compte per a la determinació del dret a rebre el Fons dels possibles municipis beneficiaris que poden ser partícips d'este, estableix en el seu articulat millores en els criteris de zonificació del risc de despoblament per a participar en el Fons de Cooperació en ocasió d'ampliar els supòsits de compliment dels indicadors de manera que al seu torn s'amplia el nombre de municipis beneficiaris.

A més, la Llei dota d'un marc jurídic més precís a l'aplicació del Fons de Cooperació Municipal contra el Despoblament compromentent en els pressupostos anuals de la Generalitat la garantia d'una dotació econòmica suficient per a este fons. Igualment s'establix per llei la naturalesa incondicionada i no finalista, de manera que la seua regulació s'exclou del règim de subvencions, segons el que es preveu en l'article 2.2 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

En un altre orde de coses, s'ha observat que alguns d'estos indicadors es calculen amb fonts estadístiques que, d'acord amb el programa anual 2024 del Pla estadístic nacional i el programa anual 2024 del Pla valencià d'estadística, han desaparegut o deixaran de donar dades; és el cas de l'explotació del padró municipal d'habitants i de l'estadística de variacions residencials. La causa d'esta modificació en les fonts d'informació és que estem en un moment de canvis importants en les estadístiques demogràfiques que afecta, en particular, estes.

D'esta manera, la referència nominal a estadística en la normativa que regula el fons, tant el Decret 182/2018, de 10 d'octubre, com la Llei 5/2021, de 5 de novembre, de la Generalitat, reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana impediex, a partir d'enguany, el càlcul d'alguns indicadors perquè ja no poden basar-se en operacions que desapareixen. Per eixe motiu s'entén que caldria modificar la redacció de la normativa reguladora actual, eliminant qualsevol referència a estadístiques concretes que puguen o no estar arrellegades en els corresponents documents de programació de l'activitat estadística estatal i de la Generalitat. Esta modificació, eliminaria la rigidesa actual i permetria utilitzar als organismes competents les fonts que pel seu contingut i continuïtat siguen més adequades per al càlcul dels indicadors.

En el present text reglamentari es fa constar l'adequació d'este decret als principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, d'acord amb l'article 129.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

La necessitat i l'eficàcia d'este decret es fonamenten en els objectius de la Llei 5/2023, de 13 d'abril, de la Generalitat, integral de mesures contra el despoblament i per l'equitat territorial en la Comunitat Valenciana, per a millorar els servicis de què disposen les ciutadanes i els ciutadans residents en els municipis en risc de despoblament d'acord amb aquesta llei.

Quant a la proporcionalitat, este decret conté la regulació imprescindible per a desenvolupar reglamentàriament la Llei 5/2023, de 13 d'abril, de la Generalitat, contribuint a millorar en la mesura del possible les disponibilitats pressupostàries de finançament dels municipis en risc de despoblament, sense que comporte mesures restrictives de drets ni impose obligacions a les entitats destinatàries.

Pel que afecta la seguretat jurídica, el decret és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic i pretén generar en l'àmbit del finançament local un marc normatiu estable, predecible, integrat, clar i cert, que facilite el seu coneixement i comprensió i, en conseqüència, el compliment de les obligacions que assumixen els municipis en risc de despoblament.

En matèria de transparència, s'han definit clarament els objectius d'esta norma i la seua justificació, i s'ha possibilitat la participació activa de les entitats destinatàries en la seua elaboració. D'altra banda, els departaments competents possibilitaran, en les seues respectives seues electròniques, l'accés senzill, universal i actualitzat a la normativa en vigor que resulte d'aplicació.

Les ajudes concedides a l'empara d'este decret regulador, de conformitat amb l'article 3.4 del decret 128/2017, de 29 de setembre, del Consell, pel qual es regula el procediment de notificació i comunicació a la Comissió Europea dels projectes de la Generalitat dirigits a establir, concedir o modificar ajudes públiques, estan exemptes de notificació a la Comissió Europea per no ser-li aplicable l'article 107 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea per estar destinades a ajuntaments i no afectar els intercanvis comercials entre estats membres.

Finalment, en aplicació del principi d'eficiència, este decret no comporta cap mena de càrregues administratives innecessàries o accessòries.

Per tot això, i en compliment del mandat de desenvolupament, per via de decret, del Fons de Cooperació Municipal per a la lluita contra el despoblament dels municipis de la Comunitat Valenciana, establert en l'article 8 de la Llei 5/2023, de 13 d'abril, de la Generalitat, integral de mesures contra el despoblament i per l'equitat territorial en la Comunitat Valenciana, s'ha tramitat l'aprovació del present decret.

En virtut de l'anterior, a proposta del president de la Generalitat; d'acord amb l'article 18 f) de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell; conforme amb el Consell Jurídic Consultiu, prèvia deliberació del Consell, en la reunió de xx de xxxxxxxxx de 2024,

DECRETE

Article 1. Objecte del decret

L'objecte d'este decret és regular la línia específica del Fons de Cooperació Municipal per a la lluita contra el despoblament dels municipis de la Comunitat Valenciana, establert en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i en la Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de règim local de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Fins i principis

La línia de suport als municipis en risc de despoblament té com a objecte fixar el component de la despoblació com a criteri d'assignació complementari del Fons de Cooperació Municipal per a garantir la suficiència financera dels municipis de la Comunitat Valenciana afectats, i potenciar la seua autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, finançant globalment la seua activitat a fi que puguen disposar de la dotació adequada per a la prestació dels servicis locals.

Esta línia es basa en els principis d'objectivitat, transparència, publicitat i equitat, constituint un factor d'articulació, equilibri i cohesió territorial.

Article 3. Naturalesa

1. La línia de suport als municipis en risc de despoblament del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana té naturalesa incondicionada i no finalista.
2. Les aportacions de la Generalitat als municipis afectats tenen el caràcter de transferències a fi de finançar globalment les activitats i servicis que els corresponguen en virtut de les competències que hagen assumit segons la legislació vigent, i són compatibles amb la percepció de les aportacions de la línia general del Fons de Cooperació Municipal.
3. Estes transferències formen part i estan vinculades al sistema de finançament autonòmic de les corporacions locals valencianes, sense que en cap cas tinguen naturalesa de subvenció.

Article 4. Municipis beneficiaris

1. Són beneficiaris del fons els municipis considerats en risc de despoblament segons els requisits establits en l'article 15.1 i 15.2 de la Llei 5/2023, de 13 d'abril, integral de mesures contra el despoblament i per l'equitat territorial en la Comunitat Valenciana quan es complisquen almenys quatre dels següents indicadors, disponibles a partir de les dades oficials proveïdes per l'Institut Valencià d'Estadística o per l'Institut Nacional d'Estadística:

- a) Densitat de població. Nombre d'habitants, inferior o igual als vint habitants per quilòmetre quadrat. El requisit de densitat de població es considera compliment per tots els municipis amb un terme municipal inferior a un quilòmetre quadrat.
- b) Creixement demogràfic. Taxa de creixement de la població en el període comprés en els últims vint anys: menor o igual al zero per cent (0 %).
- c) Taxa de creixement vegetatiu. Percentatge que representa el saldo vegetatiu (diferència entre naixements i defuncions) dels últims vint anys sobre la població total: menor o igual a menys deu per cent (-10 %).
- d) Índex d'envelliment. Percentatge que representa la població major de 64 anys sobre la població menor de 16 anys, major o igual al dos-cents cinquanta per cent (250 %).

e) Índex de dependència. Quocient entre la suma de la població de menors de 16 anys i majors de 64 i la població de 16 a 64 anys, multiplicat per cent: major o igual al seixanta per cent (60 %).

f) Taxa migratòria. Percentatge que representa el saldo migratori en el període comprés entre els últims deu anys sobre la població total, menor o igual a zero per cent (0 %).

2. També es consideraran municipis en risc de despoblament aquells que, encara que no complisquen els requisits assenyalats, pertanguen a àrees funcionals amb una densitat demogràfica igual o inferior a 12,5 habitants per quilòmetre quadrat. Les àrees funcionals es determinaran de conformitat amb les dades oficials sobre demarcacions territorials inscrites en el Registre d'entitats locals de la Comunitat Valenciana, creat pel Decret 15/2011, de 18 de febrer, del Consell.

Així mateix, seran considerats municipis en risc de despoblament aquells amb població inferior a 300 habitants.

Mantenen la condició de beneficiaris durant l'exercici en què es produísca esta circumstància aquells municipis que hagen deixat de ser-ho per deixar de complir els requisits exigits en este apartat.

Les dades utilitzades en el càlcul dels indicadors anteriorment descrits s'obtindran de conformitat amb les estadístiques oficials publicades per l'Institut Valencià d'Estadística o l'Institut Nacional d'Estadística i tindran com a referència temporal la més pròxima a l'any anterior al de l'exercici pressupostari.

Article 5. Dotació

1. La dotació anual de la present línia del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana vindrà determinada pel crèdit pressupostari suficient que es garantirà concretament per a esta línia específica en les corresponents lleis anuals de pressupostos de la Generalitat. En cap cas la quantitat assignada podrà ser inferior a la dotació màxima pressupostada que es preveja en els comptes generals de la Generalitat.

2. Correspon a l'òrgan directiu amb competència en matèria d'Administració local realitzar totes les actuacions necessàries per a la seua correcta gestió i distribució.

Article 6. Distribució de la quantia anual

1. El procediment per a l'assignació anual de la quantia pressupostada corresponent a cada entitat beneficiària s'iniciarà d'ofici per la persona titular del departament amb competències en matèria d'Administració local, a qui correspondrà emetre la resolució d'adjudicació de conformitat amb les regles de distribució contingudes en este article, amb el coneixement previ per la comissió de col·laboració i coordinació del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana prevista en la Llei 5/2021, de 5 de novembre, de la

Generalitat, reguladora del Fons de Cooperació Municipal dels Municipis i Entitats Locals Menors de la Comunitat Valenciana. En esta resolució s'establirà el procediment de pagament d'estes quanties.

2. La quantia pressupostada per als municipis en risc de despoblació es distribuirà aplicant les regles següents:

a) S'assignarà una quantitat fixa per cadascun dels municipis en risc de despoblació. L'import total distribuït mitjançant este criteri no podrà superar el cinquanta per cent de la quantitat pressupostada per a esta línia.

b) L'import restant del Fons es distribuirà en funció del nombre d'habitants de dret segons les xifres de població de conformitat amb les estadístiques oficials publicades per l'Institut Nacional d'Estadística, i tindran com a referència temporal la més pròxima a l'any anterior al de l'exercici pressupostari ponderades pels següents coeficients correctors aplicables a cadascun dels diferents trams poblacionals de cada entitat beneficiària:

1 D'1 a 500	4,0
2 De 501 a 1.000	3,0
3 De 1.001 a 2.000	2,5
4 De 2.001 a 5.000	1,5
5 De 5.001 a 10.000	0,75

c) La resolució anual determinarà, en funció de la disponibilitat pressupostària, l'import mínim i l'import màxim, per municipi, sobre el resultat de l'aplicació de les regles anteriors.

Article 7. Obligacions de les entitats beneficiàries

Les corporacions municipals beneficiàries de les aportacions de la present línia del Fons de Cooperació Municipal queden obligades, a més de les obligacions generals que els puguen afectar, a facilitar tota aquella informació que els siga requerida per la Sindicatura de Comptes, a sotmetre's a les actuacions de comprovació i seguiment de l'aplicació dels fons que considere convenient la Generalitat i a presentar una memòria d'actuació, amb indicació de les activitats realitzades i dels resultats obtinguts.

Article 8. Adhesió de les diputacions provincials

1. Les diputacions de Castelló, València i Alacant, com a entitats locals de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues competències de vertebració del territori previstes en l'article 50 de la Llei de règim local de la Comunitat Valenciana, podran participar a través dels seus pressupostos anuals en esta línia específica del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana, regulat en l'article 64.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat

Valenciana, mitjançant les aportacions dineràries previstes en l'article 2.2 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

2. Les diputacions provincials que s'adherisquen a la participació en esta línia específica del Fons de Cooperació Municipal, podran destinar la seua assignació pressupostària als municipis de la seua província que complisquen els requisits arrellegats en l'article 4 d'este decret, distribuint per província la mateixa quantia que la Generalitat, i utilitzant bé, les mateixes regles de distribució que les regulades en el present decret i sota el mateix règim de transferències incondicionades, o bé adoptant el seu règim jurídic i regles de distribució atesos els principis d'objectivitat i equitat.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Incidència pressupostària

L'aprovació d'este decret no té cap incidència en la dotació dels capítols de despesa assignats a la Presidència de la Generalitat.

Segona. Canvi normatiu a l'efecte d'estabilitat pressupostària

A l'efecte del que s'establix en l'apartat 4 de l'article 12 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, i de la resta de legislació en matèria d'estabilitat pressupostària, este decret suposa un canvi normatiu que comporta un augment permanent de la recaptació de les corporacions municipals afectades.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

Queda derogat el Decret 182/2018, de 10 d'octubre, del Consell, pel qual es regula la línia específica del Fons de Cooperació Municipal per a la Lluita contra el Despoblament dels Municipis de la Comunitat Valenciana, i el Decret 89/2021, de 2 de juliol, del Consell, de modificació del Decret 182/2018, de 10 d'octubre, del Consell, pel qual es regula la línia específica del Fons de Cooperació Municipal per a la Lluita contra el Despoblament dels Municipis de la Comunitat Valenciana, així com també queden derogades totes les disposicions que, del mateix rang o d'un rang inferior, s'oposen a este decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Habilitació normativa

S'habilita la persona titular del departament del Consell que tinga atribuïdes les competències en matèria d'Administració local per a dictar totes aquelles disposicions que es consideren convenientes per al desenvolupament d'este decret.

Segona. Entrada en vigor

Este decret entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, xx de xxxxx de 2024

El president de la Generalitat

Carlos Mazón Guixot